

že podnájemní smlouva beze svolení vlastníka není neplatnou, jak míní soud procesní, nezáleží však na neplatnosti smlouvy, nýbrž na tom, zda majitel domu může žalobkyni pro ujednání se žalovanou firmou obchodní místnosti vypovědět. Na tuto otázku musí býti odpověděno kladně, poněvadž první soud zjistil, že majitel domu odepírá svolení k přenechání najatých obchodních místností, a toto skutkové zjištění nebylo napadeno. Když tomu tak, není žalobkyni možno, by zaručila žalované firmě užívání přenechaných místností na smluvenou dobu. Tato záruka byla samozřejmou podstatnou podmínkou smlouvy. Zamýšlené převzetí obchodu na pět po případě deset let vyžadovalo kromě jiných výdajů také, jak prohlásil sám zástupce žalobkyně hned při ujednávání smlouvy, přiměřené opravy a adaptování místností, žalobkyně nemohla však předpokládati, že by žalovaná firma byla ochotna je provést, nebude-li bezpečna, že bude moci místností užívat po celou smluvní dobu aspoň pěti let. Když se ukázalo, že majitel domu s přenecháním obchodu nesouhlasí a může prostou výpověď nájmu znemožniti kdykoliv dodržení smlouvy na straně žalobkyně, byla žalovaná strana oprávněna odstoupiti od smlouvy (§ 932 obč. zák.), což podle dopisu z 1. července 1926 také učinila. Tříměsíční výpověď byla týmž dopisem dána bez prejudice pro tento spor. Při správném právním posouzení věci dostačují tudíž již výsledky dosavadního jednání k rozhodnutí rozepře, a není třeba doplnění nařízeného odvolacím soudem.

Čís. 7467.

Pro nárok spoluvlastníka na úplatu za užívání jeho podílu proti druhému spoluvlastníku, jenž skutečně vede správu domu, ač mu již byla vypovězena, jest přípustným pořad práva.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1927, R II 348/27.)

Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně, spoluvlastnice domu, na žalovaném spoluvlastníku domu, by jí platil za užívání její spoluvlastnické polovice domu 600 Kč měsíčně za měsíce říjen 1926 až duben 1927, úhrnem 4.200 Kč z toho důvodu, že žalovaný užívá její vlastnické polovice domu pro sebe. K námitce nepřipustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl. R e k u r s n í s o u d námitku zamítl a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a rozhodl. D ů v o d y: Jde tu o soukromoprávní nárok, jehož existence jest sporná a jenž se zakládá na právu vlastnickém. Nároky takové lze uplatňovati jen ve sporném řízení, neboť sporem má býti určeno, zda žalobci právo žalobou uplatňované přísluší čili nic. Ze žaloby nelze seznati, že jest uplatňován nárok na vyúčtování výtěžku ze společného majetku; z ustanovení § 830 obč. zák. nelze však dovozovati, že nároky spoluvlastníka na složení účtů a na rozdělení výtěžku mohou býti uplatňovány v řízení nesporném zvláště, když v souzeném případě správa majetku byla ža-

lovanému odňata. Nesporno jest, že žalobkyně dopisem ze dne 18. září 1926 oznámila žalovanému, že žádá placení 600 Kč měsíčně za to, že žalovaný užívá polovice domu žalobkyni patřícího sám pro sebe a, nesusouhlasí-li s výší této úplaty, ať přestane její polovice užívat. Rovněž jest nesporno, že žalovaný přes to polovice žalující straně patřícího domu dále užívá. V takovémto případě lze jen ve sporném řízení rozhodnouti o tom, zda uplatňovaný nárok přísluší žalobkyni.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud souhlasí s právním názorem rekursního soudu, že se žalobkyně domáhá žalobou úplaty za užívání její polovice domu na žalovaném, jenž fakticky vede správu domu, ač mu byla žalobkyní již vypovězena. Toť nárok ryze soukromoprávní, opřený o právo spoluvlastnické k užívanému domu. Nejde o opatření, týkající se správy domu, jaké má na mysli rozh. č. 2933 Gl. U. n. F., jehož se stěžovatelka dovolává. Nárok takový nebyl přikázán žádným zákonem k řešení nespornému soudci a proto právem domáhá se žalobkyně jeho uznání pořadem práva, jak již správně uznal rekursní soud, k jehož správným vývodům se odkazuje.

Čís. 7468.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Pokud nezakládá onemocnění manželky přijící hluboký rozvrat manželství (§ 13 h) zák.).

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1927, Rv II 63/27.)

Manžel domáhal se rozluky pro hluboký rozvrat manželství a nepřekonatelný odpor, ježto prý jest manželka stížena přijící. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal na rozlukou manželství s tím, že nemá viny žádný z manželů. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: První soud zjistil, což ostatně není napadeno, že u dítky stran byly zjištěny příznaky zděděné syfilitidy a též u odvolatelky zkouškou krevní nákaza syfilitická zjištěna. Také zjistil posudkem znaleckým, že žalobce touto nemocí stížen nebyl a že nelze zjistiti, kdo z obou manželů chorobu do manželství přinesl. Z toho dovozuje první soud, že již tato okolnost, t. j. zjištěná syfilis u žalované je podkladem rozvratu manželství, zvláště když u žalobce byl výsledek krevní zkoušky negativní a nelze za to míti, že byl nákazou tou postižen, a proto prý nelze na žalobci žádati, by v manželství setrval. Názor tento však odvolací soud nesdílí. První soud klade tuto nemoc na roveň nemocem duševním a epilepsii, jichž existence je o sobě důvodem rozlukovým podle § 13 písm. g). Kdyby byl zákonodárce chtěl tomu, aby syfilis, fysická ne-